

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglaš se radno po tarifi v petih; za naslove z dohodnimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrst. Poslana osmurnice in javnokratne, do-
mači oglašit. se začnejo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Casanova št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upraviteljsko uradno pisarno: ulica Molina št. 3, II. nadst. Odpriete reklamacije se prste pošte.

„V edinstvu je moč“.

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankih ob **torkih, četrtek**
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerko pa ob 7.
uri večer. — Občno izdanje stane:
za teden . . . 2.00, izven Avstrije 2.50,
za tri mesece . . . 5.00, „
za pol leta . . . 10.00, „
za vsa leta . . . 18.00, „
Na naročbe brez priložne naročnine se
ne jemlje oziroma.

Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nř.,
izven Trsta po 3 nř. Sobotno večerko
izdanje v Trstu 4 nř., izven Trsta 5 nř.

Beseda miru in ljubezni.

Večerno izdanje našega lista od minole
sobote položil je izvestno sleherni čitatelj
velikim zadovoljstvom iz rok, kajti nadajamo
se, da ga ni med našimi čitatelji ki ne bi z
vsem ognjem svojega čutečega srca želel
svojemu rodu boljše dni.

Nikar pa misliti, da hočemo hvaliti sami
sebe, odnosno svoj list; ne, veliko — pre-
skromni smo za to. Saj pa tudi ni naša za-
sluga, da smo posebnim zadovoljstvom in
radostnega srca mogli poslati v svet ome-
njeno izdanje našega lista.

Vest, došla nam je iz Slatine pri Ro-
gatu, kjer biva sedaj veliki biskup Stross-
mayer, v kateri vesti je sporočeno Sloven-
cem blagovestje miru in sprave, ta vest je
gotovo vzradostila vse naše čitate-
ljeje istotako, kakor je vzradostila tudi nas.
Strossmayer je zopet spregovoril do Hrvatov
in Slovencev; govoril pa je tudi to pot tako,
kakor je govoril vsikdar, odkar nam je sreča,
da moremo slušati njegove zlate nauke.
Govoril je kot apostelj miru, strpljivosti in
ljubezni, a govoril je tudi kot skrben oče
svoji deci, kot razborit voditelj svojemu na-
rodu in kot pogumen bojevnik v veliki vojni
za veliko načelo domo- in rodoljublja. Na nje-
gova pleča legla je teža let, prebiti mu je
bilo veliko krivic in vsakovrstnega proganja-
nja, valovje strupenega sumničenja in obre-
kovanja pluskalo je neprestano ob tega uzor-
moža, ob ta kristalno čisti značaj, ali vsa
ta koalicija sovražnih sil ni mogla porušiti
našega Strossmayerja — Strossmayer je ostal
Strossmayer. Strossmayer je ostal največji,
najzornější in najčistejši rodoljub med av-
strijskimi Jugoslavlani: iz blagoslovljenega
obližja Strossmayerjevega dohajali so nam
vsikdar zlati nauki — nauki, kakoršne
moreti narekovati le neomejena ljubezen do
svojega rodu in sveta skrb za srečno bodoč-
nost domovine. Strossmayer je gigant, je or-
jak, poleg katerega so vsi oni, ki ga obre-
kujejo, smešni in gnusni pritlikavci, prave
pigmeje. Biskup Strossmayer je velikan, ker
spaja s pravim razumevanjem svetega svo-
jega poklica tudi razumevanje dolžnosti ro-
doljuba. Strossmayer je velik v zvestobi do
svojega prepričanja in je velik zbog svoje
doslednosti, s katero zagovarja to svoje pre-
pričanje proti vsakomur — tudi proti onim,
ki bi hoteli dokazati v novejši čas, da je
rodoljublje — to evangelje Strossmayerjevo
— paganskega izvira. V svoji veliki goreč-
nosti hoteli bi izvestni krogi ustvariti ne-
kako protislovje med idejali Strossmayerje-
vimi in pa zakoni naše svete vere in s tem
bi ga hoteli — njega, ki je sam svečenik po

božji volji — zadeti na najobčutnejšem mestu.
Ali Strossmayer stoji trdno liki stoletni hrast
v svoji zvestobi do svojega prepričanja in v
svoji doslednosti: njega ni moglo premakniti
z mesta valovito gibanje političkih odnošajev,
niti ga je mogla omajati tendencija one
struje javnega menenja, v kateri so nam nepri-
jazni krogi zaveli jeden del naših rojakov.
Njemu niso mogle skaliti bistrega vida ni
teža let ni nebroj neprilicnosti, s kojimi se
mu je bilo neprestano boriti malone v vsej
dobi, odkar so ga fenomenalne vrline nje-
gove postavile na mesto voditelja in učitelja
avstrijskih Jugoslovanov. Liki visok spome-
nik iz onih polpreteklih časov, ko je bilo
prepričanje obče, da se moramo vsi — brez
razlike stanu — boriti za dušni in svetni
blagor naroda in ko smo v imenu ljubezni
do svojega rodu radi odpustili jeden dru-
gemu nepremišljenosti, ki so skoro neizogibne
v viharju političkega življenja in narodnih
borb — liki spomenik iz one dobe začetka
našega preporoda, pravimo, stoji naš Stross-
mayer. Strossmayer je tip iz vrste rodolju-
bov stare dobe: v njem je posebjeno bla-
žilno blagovestje — o soglasju med
verskimi dolžnostmi in domo-
ljubjem.

Navdušenjem, kakoršno nahajamo na-
vadno le pri mladeniču, ki še ni doživel de-
ziluzij, kojemu britke skušnje še niso ranile
čiste duše, in kojemu udarci nepoštenih ljudi
še niso porušili idealnega mišljenja: takim
navdušenjem je biskup Strossmayer te dni
proglasal med sebojno ljubezen med
Hrati in Slovenci kot jedino pot do sreč-
neje bodočnosti naroda. Do svojega cilja
moremo dospeti le tedaj, ako smo jedini
med seboj — tako je vskliknil Strossma-
yer, a nam ne preostaje drugzega, nego da
vskliknemo našim slovenskim rojakom v vseh
taborih: Slušajte tega moža-poštenjaka, slu-
šajte to jasno zvezdo med svečeništvom ka-
toliškim, slušajte velikega patrijota in —
ubogajte ga!

O poklonstvu Slovencev biskupu Stross-
mayerju moremo danes — po „Obzoru“ —
nekoliko popolniti svoje poročilce od minole
sobote:

Očetovska beseda Strossmayerjeva se-
gala je do srca Slovencev. Voditelj deputa-
cije, Ivan Hribar, pozdravil je biskupa
pristranim nagovorom, v kojem je hvalil Boga,
da si na slovenski zemlji krepki zdravje in
blagoslovilja narod slovenski oče hrvatskega
naroda, zaščitnik in mecen vsega slovanstva.
Govornik je izrazil željo, da Bog ohrani
biskupu še dolgo dolgo tako krepko zdravje
in skoro mladeniški duh in srce — v rešitev

hrvatskega in v ponos vsega slovenskega
sveta, na korist Cerkve, koji je Strossmayer
najodličnejši dostojanstvenik in zastopnik.
Slava takemu velikemu možu! — zaorila je
vsa deputacija.

Biskup je poljubil govornika v ime vseh
zahvalivši se na posebnem odlikovanju in
toliki ljubavi. Sloga in jedinstvo —
rekel je — treba, da vladata med nami, ako
hočemo, da se vzdržimo in napredujemo. Po-
kazavši, kam sta dovela sokrvo Srbijsko raz-
dor in strankarstvo, opominjal je, da tudi z
nami ne bo bolje, ako se bomo klali med se-
boj na radost tretjega. Nedavno
temu je rekel bratu duhovniku
iz Gorice, da radi jednega nepre-
mišljenega izreka ali nepremiš-
ljene osebe, še ne treba snovati
posebne katoliške stranke in se
tako cepiti; istotako zaklinja
posvetnjake, naj pazijo, kar pi-
šejo, da se enkrat neha vsaka napetost.
(Glasom iz Slatine došlega nam poročila, je
prejasi biskup v pogovoru z dotičnim go-
spodom iz Gorice — tudi ime tega gospoda
nam je znano, a obdržati je hočemo i mi v
svojem peresu — jako krepko in drastično
besedo obsodil sedanje stanje odnošajev na
Slovenskem. Op. ured.) Uverjen je, da ga ni
nijednega rodoljuba, ki bi hotel zidati srečo
naroda na drugem temelju nego je vera v
Boga, kajti ta bi delal na vetru, na škodo
svojega naroda. Strossmayer se je skliceval
na hrvatsko rodoljubno novinstvo, uređevano
po posvetnjakih in braneče svetinje cerkve in
vere tako, da tam ne bi imelo niti zmisla
snovati kake posebne katoliške novine. V
jedinstvu nam je torej jedina re-
šitev z božjo pomočjo!

„Obzor“ zaključuje svoje poročilo: „Vna-
njim mnogobrojnim deputacijam imponujejo te
mnogostanske deputacije, ker isti vidijo na
svoje oči, koli čarobno deluje samo ime ve-
likega Strossmayerja. Blagor nam, dokler
živi ta oče, duša, um in srce hrvatskega
naroda.“

Politiške vesti.

V Trstu, dne 5. avgusta 1895.

O potovanju cesarja in kralja Frana
Josipa v Zagreb piše „Agrar Tagblatt“,
da po uverjenju visoke aristokracije to po-
tovanje ne bode značilo samo vrhunca, am-
pak tudi z akcijami delovanja bana grofa
Kluen-Hedervaryja. Razmerje bana do ogr-
ske vlade ne le da se ni zboljšalo, ampak
da isti dobiva dan na dan dokazov, da pri
ogrski vladi nikakor ne žele nadaljnega po-
slovanja sedanjega bana.

„Gospa! Gotovi smo! Banovci navalju-
jejo nasipom v prvi obkopi. Polovica naših
je izginola od prokletih arkebuzirjev. Kaste-
lanu, ki je bil jedini vodja, odnesla je krog-
lja obe nogi.“

„No, hočem umreti!“ odvrnola je žena.
„A tvoja hči?“
„Res je! Naj čuvaj za znamenje.“
„Dobro!“ In odhitel je Čokolin.
Rog je zatrobil, gromenje obmolnilo.
„Pojdi pred bana, gospa, naglo!“ za-
kričal je brivec, vrnivši se v sobo. „A da
znaš, Ungnad ljubi ženske. Ti imaš zlato
mrežo.“

„Molči!“
„Nečem. Mar Pavel? Kaj se Klara ne
more maščevati Pavlu, ako bodeš mogočna?
Maščevanje! Čuješ-li, gospa, maščevanje! Idi
pred bana!“

Širom odpila so se grajska vrata in
spustili so most. Iz grada izstopila je Klara
sklonjene glave, črno opravljenaa. Bila je
bleda, razburjena, bila je lepša nego kedaj.
Ali komaj se je bila nekoliko oddaljila od

V Ištu (Solnograjska) imajo sedaj vse
polno visoke gospode. Kakor znano biva se-
daj tam naš presvetli cesar, danes pa je pri-
spela tja kraljeva dvojica r u m u n s k a. Kjer
pa se snidejo kronane glave, je seveda vse
polno tudi raznih državnikov in diplomatov.

Mnogi pripisujejo prispevku rumunskega
kralja k našemu cesarju v Ištu veliko politi-
ško važnost z ozirom na dogodke na Bal-
kanu. Vse polni nađej so seveda dunajski
listi, ki že vidijo kot gotovo stvar pridru-
ženje Rumunske trojni zvezi. No, mi menimo,
da nemški listi streljajo tudi tu daleč preko
cilja, kajti miroljubnost Rusije je tolika, da
se za sedaj ni bati nikakih komplikacij, tem
manje, ker Rusija niti ne misli na to, da bi
na nasilen način hote'a povpspešiti razvoj
stvari na Balkanu, kajti vse kaže, da jej tudi
za dogledno bodočnost bode veljalo načelo
— mirno čakati. S tem načelom je ru-
ska diplomacija dosegla sijajnih uspehov
ravno v Bolgarski, kakor jasno kaže veliki
preobrat, ki se je ravnokar izvršil v tej dr-
žavici po narodni volji. Na drugi strani pa
so za Avstrijo dobri odnošaji do Rusije to-
liko dragoceni, da jih gotovo ne bodo hoteli
žrtvovati z lepa — židovskemu novinstvu na
ljubo.

Tu in tam. Kdor je pazno zasledoval
razprave v poslanski zbornici naši tekom
zadnjega zasedanja, videl je, kako se je
predsedništvo trudilo v jednomer, da bi pri-
pomočjo sofiščenega tolmačenja poslovnega
reda ali pa tudi očitnega preziranja tega
poslovnika kolikor mogoče masilo ustla siro-
mašni opoziciji. Predsedništvo zbornice je sto-
pilo doli raz vzvišeno stališče objektivnosti
ter je postalo izvršilnim organom jedne stranke,
t. j.: nemško-liberalne. Kdor si seveda prav
tolmači bistvo in duh parlamentarizma, ta bi
menil, da je ravno predsedništvu dolžnost,
čuvati pravice manjšine pred vsakršno zlo-
rabo se strani večine. Do tacega tolmačenja
seveda nismo še prišli pri nas. Drugače na
Angleškem, kjer je pravi dom parlamenta-
rizma. Tam imajo sedaj veliko večino kon-
servativci, vendar pa hočejo zopet izvoliti
dosedanjega liberalnega predsednika, ker no-
čejo, da predsedništvo postane predmetom
strankarskih bojev. Tako je na Angleškem,
pri nas je seveda drugače.

Bolgarska deputacija povrnila se je
včeraj ob 9. uri zjutraj na bolgarska tla. V
Caribrodu pričakovala jo je velika množica.
Iz Srečca došel jej je nasproti poseben vlak,
ki je privel 200 meščanov. Metropolit Kle-
ment je odgovoril na dotični pozdrav, da se
je deputacija uverila, da je veliki ruski na-
rod istimi čutili nadahnujen do bolgarskega
naroda, kakor v dobi osvobođenja in ob času

vrat, poletel je pred njo na ognjenem helu-
ban pod sijajnim oklopom. Klara vzdignila je
oko, in, kaker da jo je nekaj pri srcu za-
zeblo. Ban se je ustavil. Klara se je po-
klonila.

„Velemožni gospod ban!“ pričela je tre-
petajočim glasom, „kocka je padla, padla je
za vas. Hotela sem poskusiti srečo, izdala
me je. Slaba sem, žena sem, vdova sem.
Evo, udajem se ljuti usodi. Zavladajte temu
gradu, jaz grem z ubogim otrokom v božji
svet. Kam? Ne vem. Ali za jedno milost
vas prosim. Jeden dan mi dajte, da še pre-
živim pod to streho, da skupim svoje siro-
maštvo, a potem pojdem!“

Proseča dignola je solzne oči, sklopivša
roki na burnih prsih.

Ni se ban malo začudil krasoti Klarini.
Dasi surovo in ljuto, zaigralo mu je srce ne-
navadno, ko je začul Klarin zvonki glas, ko
je videl, kako ta bleda krasotica sredi hude
zime stoji pred njim, sama, premagana.

(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

111

(Dalje.)

V kratkem je odmevala gora gromom.
Plamen za plamenom švigal je izza belega
dima lombard, grom za gromom pretresal
zrak, kroglja za kroglo udarjala v staro zi-
dovje Samoborsko. Arkebuzirji merili so, če-
peči za grmovjem, drevjem in kjerkoli se je
na nasipu pokazala glava, odpihnilo jo je
zrno. — V sobi šetala je Klara. Prsi so se
jej dvigale silno, vsaki grom iz puške pre-
tresel je ženo. A ni se bala ona. Sedaj je
molila, sedaj iz grada bodrila ljudi. Pristo-
pila je k oknu. Glej! Četa banovih pešcev
provalila je do pred vrata. Velik človek pred
četo zamahol je sekirjo, da jih razvali.
Klara pograbila je puško, pomerila, sprožila
in dolgin pljusnil je raz most v vodo. A jače
navalil je naskok. Vse ljudstvo pešcev z lest-

vami doletelo je do prvega nasipa. Zrna
udarjala so iz grada. Banovci niso se zme-
nili za to. Sedaj so položili lestve preko jame,
sedaj se popenjajo. Gromu grom, plamenu
plamen, dim stemmel je nebo; kamenje, ljudje,
lestve, lombarde leteli so po zraku. Čokolin
upalil je lagum in vrgel četo banovcev v zrak.

„Bene!“ rekel je Ungnad, videvši, kako
njegovi ljudje lete razkosani po zraku. „Ka-
nonirli, bijte; razvrstite lombarde v jedno;
streljajte gornji grad; pešci nazaj!“

„Ha ha!“ zasmejal se je v gradu Čo-
kolin; „banovi mušketirji lete bolje nego
lastavke; že so nekje pri svetem Petru v
raju. To smo se priučili pri Turkih.“

Razvrstili so lombarde in namerili na
jedno mesto, na Klarino sobo. Grom! Krogla
probila je okno, zdrobitvši pisano steklo.
Grom! Krogla priletela je skozi okno in raz-
bila pozlačenega zmaja ter mramorno školjko.
Od groze zatrepetala je Klara; bleda, izne-
mogla stiskala se je v kot.

V tem navalil je brez sape v sobo Čo-
kolin, raztrgan, krvav, črn.

urejenja sedanjega političnega življenja v Bolgarski. Tem besedam so sledile burne ovacije ruskemu narodu in carja. Popoldne je deputacija nadaljevala svojo pot proti gredcu, kjer so jo vsprejeli istotako prisrčno.

Različne vesti.

Umri je včeraj ob 10. predpoludne vrli tržaški rodoljub, Janko Drašček v 49. letu svoje dobe. Za dobe cvetja rojanske čitalnice, in tudi pozneje v vsej dobi narodnega delovanja pokojnih rodoljubov, Dolinarja Dolenca, Žvaba, Lebana, Cegnarja i. t. d. bil je pokojni Drašček med najmaljivejšimi sodelniki na narodnem polju. Bil je izvrsten igralec na odru nekdanje rojanske čitalnice in povspospešatelj slovenske pesmi v Trstu. V ta namen se ni plašil nikakih žrtv. Blag mu bodi spomin! — Pogreb boče jutri ob 9. uri predpoludne.

Proslava cesarjevega rojstnega dneva. Ker pade letos rojstni dan Nj. Vel. cesarja, t. j. 18. dan avgusta, na nedeljo, sklenilo je tukajšnje društvo „Austria“ prirediti tega dne veliko patrijotično slavnost v gozdiču Farneto (boschetto). Program te slavnosti prijavi društvo „Austria“ pozneje.

Redka slavnost. Častiljivi starosta slovenske duhovščine na Koroškem, prošt v Tinjah in navdušeni rodoljub, Lovro Serajnik, praznuje letos šestdesetletnico svojega mašništva. To je gotovo redka slavnost in posebne božje milosti so deležni oni svečniki, ki so jo učakali.

Ne le laška, ampak tudi nemška kultura poganja včasih — smrdljivih cvetk. Tako so nedavno izpred farne cerkve v Celju po noči odnesli majo, nastavljen tam v proslavo vzvišene cerkvene slovesnosti: daritve prve sv. maše po nekem novomašniku. „Domovina“ se čudi, da slavno mestno redarstvo celjsko nikdar ne pride na sled takim zlikovcem. Mi pa n. pr. se nismo nič čudili, da tamšnje redarstvo v Piranu ni ničesar videlo in ne slišalo, ko je malone vse mesto razgrajalo po ulicah. Spominjamo se pa, da se je ravno povodom izgrediv v Piranu še posebno naglašalo soglasje med laškim Piranom in — „nemškim“ Celjem. Po takem ni, da bi se čudili naši celjski rojaki, da tamšnje redarstvo noče videti demonstracij, ako so iste naperjene — proti Slovincem!

Razpisana učiteljska služba. Okrajni šolski svet v Pulju razpisuje natečaj za službo učitelja II. kategorije pri ljudski šoli (Grazednici) v okraju Borgo S. Martino. Prošnje do 20. t. m.

Spomenik Antonu Krempnju. Dne 11. avgusta 1895. vršilo se boče v Mali Nedelji (na Stajerskem) slovesno odkritje spomenika slovenskemu pisatelju Antonu Krempnju. Vspored: 1. Ob 8. uri zjutraj sprejem gostov. 2. Ob 10. uri zjutraj slovesna sv. maša, po maši cerkveni govor; govori dr. Anton Medved. 3. Slavnostni govor, govori dr. Lav. Gregorec. 4. Ob 1. uri popoldne skupni obed. (Petje, tamburanje, godba). — P. n. gostje, ki se hočejo udeležiti skupnega obeda, naj to vsaj do 8. avgusta naznanijo g. nadučitelju S. Cvahte pri Mali Nedelji.

Državna podpora c. k. elitski družbi kranjski določena je za leto na 5050 gld. Ta družba pa je tudi vredna take podpore v polni meri, kajti deluje uspešno na vse strani. Tem povodom pa se obračamo še enkrat do visoke c. kr. vlade, da bi ista nikari ne pozabila na našo „Kmetijsko in vrtnarsko družbo“, koji je istotako resna volja povspospeševati kmetijstvo na našem tržaškem ozemlju, kakoršne resne volje popolnoma primanjkuje drugod, kjer uživajo državne podpore že mnogo let. Obžalovati bi morali zares, ako bi vlada odrekla podporo naši družbi z izgovorom, da že dolgo obstoji v Trstu neka druga družba v iste svrhe. Mi v tem pogledu ne pripoznavamo nikakega prvorojenstva, kajti ni res, da bi morale dobivati podpore le one družbe, ki že dolgo obstoje, ampak po našem menenju dobijo naj podpore one družbe, ki zares delajo in ki kažejo resno voljo za doseganje svojih ciljev, torej družbe, ki popopore zares zaslužijo! Delovanje naše laške kmetijske družbe — koje karakteristikon je ta, da nima nobenega resničnega kmeta med svojimi členi in da je velika večina okoličanskih kmetov ne poznajo niti po imenu — leži pred nami kot odprta knjiga, a v tej knjigi vidimo same bele liste, ker dotična

gospoda niso imeli ničesar zabeležiti vanjo. Ker si ne moremo misliti, da bi slavni lokalni vladi ne bila poznana popolna brezuspšnost te laške družbe in ker istotako vidi na svoje oči, kako uspešno bi delovala naša družba s primerno podporo od strani države, nečemo še odreči nadi, da slavna vlada najtopleje priporoči našo „Kmetijsko in vrtnarsko družbo“ osrednji vladi na Dunaju v krepko podporo.

Tu gotovo ne gre za kake jednostransko-narodne namene, ampak za očvrščenje glavnega stebra države — našega kmečkega stanu —, zбоk česar se pač smemo nadejati blagonaklonjenosti vsaj v tem pogledu.

Južnoštajerska hranilnica v Celju imela je v letošnjem prvem polletju 319.374 gld. 53 nvč. prejemkov, izdatkov pa 312.371 gld. 3 nvč; ukupnega denarnega prometa je bilo 631.745 gld. 56 nvč. Ako pomislimo, da se približno jednako razvija tudi tamošnja slovenska posojilnica, potem že lahko sodimo po teh številkah: na čevajih tleh stoji Celje! O da: številke govore glasno in jasno, zakaj so celjski nemškutarji postali toli nervozni.

„Bratno društvo na Bledu“ imelo boče dne 15. vel. srpana svoj slavnostni dan. Ob 10. uri dopoldne boče na otoku blagoslovljenje društvene zastave, popoldne tombola, zvečer pa koncert v hotelu Lujzine kopelji. Obširnejši program boče sledil.

Ni mu bilo v čast! K notici, objavljeni pod tem naslovom v večernem izdanju od minole sobote, smo naprošeni objaviti, da je dotični poštni svetnik slugo jednostavno le prijel za roko ter ga potisnil k vratom, kjer je poslednji le po nesrečnem naključju zadel ob tam izložene stvari.

Iz Kanala nam pišejo: Po tridesetletnem županovanju odstopil je iz lastne volje naš doseđani župan, visokorodni gospod Fran Malnič, vitez Fran Josipovega reda. Pod njegovim vodstvom prihranila je naša občina v omenjeni dobi okolo 5000 goldinarjev občinskega premoženja, dasi je imela gotovo ogromno bolniških in drugih stroškov. Redka je občina, ki bi se mogla pohvaliti takimi uspehi. Čast in slava torej našem bivšemu županu!

Novim županom kanalskim je bil dne 3. t. m. v občo zadovoljnost občinstva jednoglasno izvoljen gosp. Andrej Drašček, c. kr. poštar, podžupanom pa gosp. Miha Zega, nadučitelj.

Sedaj pa se obračamo do Vas, gospodje občinski svetovalci, ki Vas je ljudstvo počastilo svojim zaupanjem, s prošnjo, da bi vsikdar modro in odkritosrčno stali na strani novoizvoljenemu gospodu županu dobrim svetom in krepkimi dejanji. Ne pozabite nikoli ubožčkov; pomagajte jim, kadar vidite, da so res vredni in potrebni.

Prva leta, od 1849. leta naprej, vršilo se je zapriseženje občinskih mož očitno, v cerkvi, s primernimi nagovori do novoizvoljenih mož v pričujočnosti vsega občinstva. Sedaj ne velja več oni običaj, vendar pa sem uverjen, da naši novoizvoljeni možje ne pozabijo svetih svojih dolžnosti. Novemu županu in vsemu starejšinstvu kličem torej: Bog naj rosi svoj blagoslov na Vaše delo v prid občini, da bode mo v miru in ljubezni vsi skupaj skrbeli za javni blagor v našem prijaznem Kanalu! Živeli!

Zopet nov list. Pasja vročina zvalila je v Trstu zopet nov list, ki si je pridejal ime „Il Risveglio“ (Probujenje). Pravijo, da boče namen tega lista čuvati interese črkostavcev. Izhajal boče po dvakrat na mesec.

Zapeljivec. Ni dolgo tega, kar se je nastanil v Trstu učitelj sviranja mandoline (tamburice) Silvester d' Acunto iz Italije. Isti je star še-le 23 let, toda oženjen je in, kakor vse kaže, drzen do skrajnosti. Podvzetni mandolinec seznanil se je s 16letno Emo C., stanujočo v ulici del Tintore in jo pregovoril, da je početkom aprila meseca t. l. pobegla z njim v Frankobrod. Ker pa parček ni mogel živeti od zgolj ljubezni, pregovoril je bil praktični Silvester svojo Emo, da je bila ukradla svojemu očetu okolo 400 gld. Malo je bilo to, kajti v Frankobrodu ostala sta zaljubljenca na suhem. Hčerka je takrat pisala svojemu očetu in mu živo slikala svoj položaj. Oče je prišel v Frankobrod in vzal očetla s seboj. Pozneje vrnil se je v Trst — ne zna se kako — tudi Acunto. Prišel je znova svoje spletke in omanil je neiskušeno dekle zopet tako, da je te dni žnjim pobegla v Italijo. No to pot

pa je zapeljivec popolnoma ponesrečil, kajti sedaj ga imajo v ulici Tigor pod ključem.

Zopet izginel mladenič. Te dni nastanil se je pri iznajmovalcu postelj v ulici Altana št. 1, mladenič, ki se je vpisal za 22letnega Emila Schlumpfa, dnuarja pri železnici. Predsinočnem šel je z doma, ostavivši v sobi nemško pisano pismo na svojo mater. To pismo odprli so na policiji. V pismu se mladenič poslavlja od svoje matere, češ, da je sit življenja. Poizvedovanje policije je dognalo doslej, da pri južni železnici ni nikoršnega Schlumpfa v službi. O mladeniču ni sledu.

Ubegla mornarja. Te dni sta ubegla od c. in kr. vojne ladije „Kaiserin Elisabeth“, v tem ko je bila ladija zasidrana pred Gibraltarjem, 20letni Karol Vesely iz Češke in 21letni Karol Davidovič iz Pulja. Tukajšnja policija dobila je nalog, da poišče ta vojaška beguna.

Utopil se pijanec. Predsinočnem padel je nepoznan mož blizu rdečega mostu v veliki kanal. Mornarji tam zasidrane ladije „La nuova Stella d'Italia“ spravili so ga urno na kopno in ga odnesli v vežo bližnje hiše št. 12. Tje je prihitel zdravnik z zdravniške postaje, toda vse njegovo prizadevanje, da bi obudil nesrečnega moža k življenju, ostalo je brezuspšno. Truplo pokojnikovo odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu. Ponesrečeni mož je kakih 40 let star in menda delavskega stanu. Pri njem niso našli ničesar, kar bi dalo sklepati na njegovo osebo. Razni ljudje, ki so ga videli predno je ponesrečil, trdijo, da se je opotekal tik kanala in da je padel vsled svoje neopreznosti v vodo.

Samomor. Iz Pomjana nam pišejo: Dne 1. t. m. ob 8 uri zjutraj obesil se je v vasi Labor v svoji kleti za vrata na pasjo veržico 55letni udovec Matija Vergan pok. Antona po domače Očas.

Že dlje časa so sosedje opazovali, da se Verganu meša v glavi, posebno odkar so mu sina potrdili v vojaške. Reče je bil napravil prošnjo, da bi mu sina prestavili v nadomestno rezervo, ali dočakal ni, da bi ista bila rešena.

Nenadna smrt. Predvčerajšnjem zadela je kap na srcu 48letnega vratarja hiše št. 15 v ulici Sette Fontane, Mihajla Hofbauerja. Prihitel je zdravnik z zdravniške postaje, ki pa ni mogel več pomagati nesrečniku. Truplo so odpeljali v mrtvašnico pri sv. Justu.

Kužne bolezni v Trstu. Zdravniški izkaz o kužnih boleznih v tednu od 27. min. do 3. t. m. nam svedoči, da vsaj dāvica nekoliko pojema. V omenjeni dobi bilo je namreč prijavljenih 24 slučajev (prejšnji teden bilo jih je 35); tudi gledé drugih kužnih boleznij je bil omenjeni teden mnogo bolji od prejšnjega. Bila sta namreč prijavljena le dva slučajja ošpic in 3 slučajja škrlatice; za legarjem ni obolel nihče. Posebno dobro znamenje pa je to, da izmed omenjenih 24 otrok, ki so oboleli za dāvico, ni umrl niti jeden.

Ponarejeni desetaki. Poslednji čas je v komitatu Tolna na južnem Ogerskem več ponarejenih desetakov v prometu. Te ponarejene papirje spoznati je prav lahko na tem, ker stoji v nemškem besedilu namesto „zehn“ pogrešno „zenn“ in na drugi strani, kjer je ogersko besedilo sicer pravilno, tiskane so številke serije le iz petih števk, v tem ko bi jih moralo biti šest. Tolnaskim oblastim se doslej še ni posrečilo zaslediti ponarejalce.

Električne železnice v Evropi. Tekom minolega leta naraslo je število električnih železnic v Evropi od 43 na 70 in dolgot teh prog od 305 na 700 kilometrov. Od teh spada 366 km. na Nemčijo, 96.26 na Francosko, 68.80 na Angleško, 44.90 na Avstrijo, 37.40 na Švico, 21.70 na Belgijo, 18.85 na Italijo, 14 na Španjko, 10 na Rusijo, 10 na Srbijo, 6.50 na Švedsko in Norveško in 5.49 na Rumunsko. — Avstrija bi imela nekoliko kilometrov več, ako bi smeli prišteti še one proge, ki so v mestni pokrajini tržaški — na papirju.

Dobrosrčen nasvet. Prve dni oktobra meseca t. l. snide se v Bruslju kongres, katerega namen boče iskati primernih sredstev da se zatre, ali vsaj kolikor toliko omeji nepravna literatura in umazano časnikarstvo. Ker nas tu v Trstu s poslednjim poplavljaajo dragi naši žido-liberalci, nasvetujemo vrlomu „Il Piccolo“ in njegovim tovarišem iste barve, da pošlje svoje zastopnike k temu kongresu. Naš nasvet je dobrosrčen, kajti prepričani smo, da se gospodje od „Piccola“

i. dr. pri kongresu proti nepravni literaturi zamorejo le — učiti. Koristilo boče le njim, ako sploh v njih srcih najde seme pravnosti še plodna tla.

Zasačen slopar. Adolf Bischl iz Trsta, 47leten mož, bil je pred leti učitelj v Trstu. 1892. osleparil je razne osebe in potem odnesel pete. Tri leta so ga iskali, a niso našli sledu o njem. Te dni pa je prišla tukajšnji policiji prijava prefektore v Vidmu na Laškem, da se je Bischl vrnil v Trst. Tukajšnja policija je poizvedela, da se je isti nastanil v ulici Molin a vento št. 34. Policijski oficijal g. Tiz ga je predvčerajšnjem po naključju srečal na obrežju Sanitā in ga odpravil v zapor.

Polom. V Genovi je napovedala konkurz tvrdka in menjačnica Bratje Bingen. Ta tvrdka imela je neomejeno zaupanje na svetovnih borzah, posebno v Parizu ter je marljivo zlorabljala to zaupanje. Kolikor se more soditi doslej, je primanjkljaja okolo 4 milijonov lir; avstro ogerska banka ima tirjati 400.000 frankov. Ta nenadni polom napravil je velik utis po vseh borzah. Bratje Bingen so pobegnili iz Genove.

Poneverjenje. Berolinska policija prijavi je tukajšnji policiji, da je od tam pobegnil 18letni trgovski pomočnik Reinhold Kelch, poneverivši 8000 nemških mark. Begun je majhne postave, lase ima temnoplave, obraz okrogel, brk nima.

Policijsko. 29letnega težaka Mateja Korena iz Babič pri Pomjanu so zaprli, ker v gostilni št. 23c ulice Belvedere ni hotel poravnati računa 36 nc. Stvar se je uglasila na jeden ali drugi način, potem so Korena stavili na svobodo. — 43letni čevljar Fran Colja iz Pliskovice, stanujoči v ulici Chiozza št. 98, razgrajal je pijan v ulici dell' Istituto. Prišli so stražarji in ga zaprli. 54letnega zidarja Frana Švaro iz Gabrovice, stanujočega na Vrdeli št. 321, pa so prijeli, ker je razgrajal na svojem stanovanju. Oba so stavili na svobodo, ker jima je komisariat vračnil prenočišče v zaporu kot kazen.

Koledar. Danes (6.): Gospodova sprememba na gori. — Jutri (7.): Kajetan, spozn.; Donat, škof muč. — Polna luna. — Solnce izide ob 4. uri 53 min., zatonil ob 7. uri 18 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 22.5 stop., ob 2 pop. 29.5 stop. C.

Loterijske številke, izžrebane 3. t. m:

Trst	47, 78, 81, 84, 62.
Linc	46, 34, 86, 83, 25.
Inomost	2, 30, 73, 34, 49.
Budin	29, 59, 27, 81, 80.

Najnovejše vesti.

Dunaj 5. Ministerski predsednik grof Kelmanssegg je dospel tu sem iz Gmundena.

Dunaj 4. Rumunska kraljeva dvojica se je doteknila danes Dunaja na potu v Iši.

Aussee 4. Minister za vnanje stvari grof Goluchowski posvetoval se je tri ure z nemškim kancelarjem, knezom Hohenlohe, ter je odšel potem v Iši.

Sredce 4. Množica je na večer priredila ovacijo metropolitu Klementu. Poslednji se je pokazal na balkonu svoje palače ter je spregovoril do množice blizo tako kakor v Caribrodu. Klement je naglašal, da je deputacija odšla v Rusijo na željo kneza, vlade in naroda. Rusija da ne želi družega, nego da bi Bolgaraka vspevala in napredovala. Ni dvomiti, da prideta do cilja knez in vlada, ako bodeta postopala sporazumno.

Zahvala.

Podpisani se zahvaljuje v imenu Marije Bavdaš slavnemu vodstvu podružnice družbe sv. Cirila in Metoda, na obuvalu, podarjenem nje sinu Silvestru. V Trstu, dne 4. avgusta 1895.

Anton Zlobec.

Trgovinske briejavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6.80—6.82 Fiorica za september 1896 6.38 do 6.39. Oves za jesen 5.8—5.70 Rž za jesen 5.46—5.47 Koruza za juli-avgst 5.60—5.62 za maj-juni 1896 4.58—4.60.

Panica nova od 78 kil. f. 6.15—6.25 od 79 kil. f. 6.25—6.30, od 80 kil. f. 6.30—6.40 od 79 kil. f. 6.40—6.45, od 82 kil. f. 6.50—6.55. Ječmen 6.70—7.—; prosa 6.—6.60 rž nova 6.40—5.50.

Panica: Mnogo ponujana, dobro povpraševana. Prodalo se je 20000 mt. st., koruza 10 novč. ceneje, mlačno. Vreme dež.

Praga. Neratuirani sladkor za avgust f. 12.70. nova letina 13.30 stalno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in carino trud odpošiljatev precej f. 28.50.—, avgust sept. f. 28.75 —, Conesad 28. —, Čotvorni 30.—, V glavah (sodih) 30.25 —.

Evre. Kava Santos good average za juli 54.25 za november 93.—, mlačno.

Bambur. Santos good average za september 75.50 december 74.25 mare 73.50 mirno.

Dunajska borza 5. avgusta 1895

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.90	100.50
„ „ „ v srebru	100.95	101.—
Avstrijska renta v zlatu	123.40	123.50
„ „ „ v krouah	100.95	100.80
Kreditno Akeije	400.10	400.50
London 10 let	121.35	121.40
Napoleononi	9.62/4	9.63
20 mark	11.86	11.86
100 italj. lir	45.90	45.85